

Kerkdienst Janskerk 13 mei 2018

Thema: Me, myself and I

Lezing: Regel van Benedictus lezing: 7, 1-8 (over de kunst van de nederigheid en het eigen ego opzij zetten), Schrift lezing: Lucas 14,7-11

Voorganger: Jasja Nottelman

Inleiding

Tekst uit de Regel:

Broeders, de roepstem van de goddelijke Schrift klinkt tot ons met de woorden: 'Al wie zichzelf verhoogt zal vernederd worden, en wie zichzelf vernedert zal verhoogd worden.' Door zo te spreken wijst zij ons er dus op dat elke zelfverheffing een vorm van hoogmoed is. dat de profeet zich daarvoor hoedt, geeft hij aan waar hij zegt: 'Heer, mijn hart is niet trots, niet hoogmoedig mijn blik, ik zocht niet naar grootste dingen, niet naar wonderen die mij te boven gaan.' Maar wat zal er gebeuren als ik niet nederig was in mijn denken, als ik mijn ziel heb verhoogd? – Mijn ziel zult u behandelen zoals een zuigeling, die weggehaald is van de moederborst.

Broeders, willen wij dan ook het toppunt bereiken van de hoogste nederigheid en snel tot die hemelse verheffing komen waarnaar wij opklimmen langs de nederigheid tijdens ons leven op aarde, dan moeten wij ons handelen afstemmen op de hemel en zo die ladder opzetten die Jakob in een droom voor ogen kwam en waarlangs hij engelen zag afdalen en omhooggaan. Ongetwijfeld betekent dat afdalen en omhooggaan voor ons niets anders dan dat men door zelfverheffing afdaalt en door nederigheid omhooggaat.

Nu is die opgerichte ladder ons leven in deze wereld dat door de Heer wordt opgezet tot in de hemel, als wij nederig van hart zijn.

Overweging

Mensen van God,

Afgelopen dagen waren we met een heel aantal gemeenteleden, jong en oud en alles daar tussen in op Hemelvaartweekend in Apeldoorn.

Met elkaar in de Stay Okay, letterlijk en figuurlijk 'onder de groene hemel'.

Het thema van het weekend paste heel goed bij de omgeving.

In de vroege ochtendzon, op het midden van de dag en in de late avond zaten overal groepjes EUGers te praten, samen koffie te drinken of iets anders. En dat allemaal onder de groene hemel, de fantastische bomen in het bos.

Op vrijdagochtend waren de workshops.

Er ontstonden twee labyrinten onder die bomen. Met bladeren, stokken en ander natuurlijk materiaal werden ze gemaakt.

Het ene Labyrinth had iets lichts, als je er doorheen liep richting het centrum van het labyrinth hoefde je bijna je benen niet op te tillen op een obstakel hier en daar na. Daar kon je dan even over nadenken: welke obstakels zijn er in mijn leven, hoe ga ik daar mee om.

Het andere labyrinth kostte wat meer moeite. De grond was een beetje drassig, je kon beter maar stevige schoenen aandoen. In het centrum stond een houten kruis en twee blokken hout, gebrand en al, die uit de vuurkorf kwamen. Stevige kost voor in het centrum van je leven.

Gelukkig was het labyrint wel omgeven door licht, kleine glaasjes met waxinelichtjes verwarmden het labyrinth aan de buitenkant.

Er liep een lange stoet de bossen in, twee aan twee, met een vraag om samen te bespreken: wat of wie brengt je hier? Wie zijn en wat is belangrijk voor jou, waar droom je van?

Ze bestudeerden de Kaart van de Belevingswereld en gaven zichzelf een plek op die kaart. In de stad Verandering of Geloof. Ze raakte soms verwilderd bij de Moerassen van Verveling of kregen de kriebels bij de Bergen van Werk. Ze maakten de balans op bij het maken van een eigen kaart.

In de Sterrenzaal werd de Regel van Benedictus grondig bestudeerd: waarom zo'n regel en wat heeft de regel ons te zeggen. Ik kom er straks op terug wanneer we een stukje uit hoofdstuk 7 gaan bespreken.

De kinderen maakten een prachtig bouwwerk van bamboestokken en probeerden bijna tot aan de hemel te komen. Hoe belangrijk bleek het om daarbij geworteld te zijn in de aarde!
De allerkleinsten zaten lekker te woelen in de aarde, de begeleiders van hen waren in de zevende hemel omdat ze o zo schattig zijn.

En dat alles werd muzikaal begeleid: een koortje zong de sterren van de hemel in de Planetenzaal, vierstemmig. Van een zootje ongeregeld werd het een hemels gezang.

Het leek wel voor een tijd een plaats van een klooster: er werd gebeden, gezongen, er werd gewerkt, gegeten en weer gebeden en gezongen.
Er was leiding, alhoewel geen abt, maar de weekend commissie, en tegelijkertijd was er veel inbreng van de instant-kloosterlingen. Talenten op op het gebied van bloemschikken, dansen en kleien werden ontdekt. Ze maakten de dagen nog creatiever dan van te voren bedacht.

Een klooster, even; 2, 3 dagen.

Ruimte om toe te komen aan wat je werkelijk bezighoudt.

Ruimte voor ontmoeting, voor een open gesprek.

De herkenning in elkaars verhaal, de zorg om wat het leven van de ander zwaar maakt en de vreugde om hernieuwd hervonden evenwicht of gezondheid.

In het licht van deze dagen valt de tekst die we vanmorgen lezen in de Regel van Benedictus best zwaar op de maag:

Wie zichzelf verhoogt zal vernederd worden, wie zichzelf vernedert zal verhoogd worden.

In de dagen onder de groene hemel was er geen sprake van vernedering, noch van verhoging.

Er was ruimte, rust en regelmaat.

In dat ritme ontstond er ruimte voor elkaar, om de ander te zien en te waarderen zoals hij of zij is.

Met oog en oor voor dat wat een ander bezighoudt en wat een ander nodig heeft.

Er werd regelmatig een arm om iemand heen geslagen, een troostend woord gesproken. Er werd hard geklapt omdat er een prachtig weekendlied was geschreven. Er werd genoten van de prachtige muziek tijdens meditatieve momenten in de viering.

Behalve wellicht de tafeltennis competitie, denk ik, was er weinig 'Me, myself and I'.

Was dat het misschien wat er gebeurde?

Dat we ons handelen afstemden op de hemel?

Benedictus zegt het met een verwijzing naar het verhaal van Jacob die in zijn droom de engelen heen en weer zag gaan op de ladder.

De engelen die hij zag afdalen en omhooggaan langs de ladder. Volgens hem betekende het dat 'afdalende en omhooggaan voor ons niets anders dan dat men door zelfverheffing afdaalt en door nederigheid omhooggaat'.

In zo'n ideale en toch ook wel beschermde wereld als tijdens zo'n gemeenteweekend is er rust en ruimte.

Dan speelt status geen rol, je hoeft je niet groot te houden of net iets te interessante verhalen te vertellen.

Het is niet nodig, je wordt er niet toe uitgedaagd, je hoeft je masker niet op te zetten om jezelf te handhaven.

Dat is in de wereld waarin we gewoonlijk leven, werken, studeren vaak anders. Dan is de neiging je beter voor te doen groter, heb je het gevoel mee te moeten gaan in de vaart der volkeren.

En toch, we leven in die wereld.

En telkens, als we zo'n weekend hebben gehad, of als we op zondag weer een viering hebben meegemaakt, zijn bemoedigd om de week weer in te gaan, dan stappen wij de wereld weer in.

En in die wereld is té nederig zijn niet altijd de beste manier om te kunnen leven. Niet als daardoor anderen over je heen lopen, je het leven moeilijk maken.

Dienstbaar zijn en toch zelfbewust, dat is nog een hele uitdaging!

Soms is het daarom goed om er over te zingen.

Over de Eeuwige die de wereld omgekeerd wil.

Hij wiens kracht in onze zwakheid woont.

Denken durven dat deze droom het houdt,

dat wens ik ons allemaal toe,

zo moge het zijn.